

MANGFOLD OG DEMOKRATI

Vi er ulike, men like mye verdt!

I innledningen til Rammeplanen står det at de voksnes holdninger, kunnskaper og evne til å møte, forstå og oppdra barn til å delta aktivt i et demokratisk samfunn er veldig viktig. Ordforråd, begrepsforståelse og språklig bevissthet er avgjørende for barns demokratiske deltagelse senere i livet. Det står videre i Rammeplanen at barnehagen skal reflektere og respektere mangfoldet barnegruppen representerer. Denne uken har vi fokus på barnehagens mangfold. Dette handler blant annet om at vi opplever smak ulikt, at vi kan snakke ulike språk og bruke kroppen på forskjellige måter. Målet for uken er at barna skal få oppleve at mangfold er en styrke og at alle blir regnet med og hørt uavhengig av alder, funksjonsnivå, hudfarge, språk og tradisjoner.

Opplegget tar utgangspunkt i stasjonsarbeid med korte presentasjonsøker kombinert med fysisk aktivitet. Sanseintrykk skaper koblinger i hjernen og repetisjon av disse gjør koblingene sterkere og mer varig. Jo bedre nettverk av koblinger et barn har tidlig, jo lettere blir læring senere. Lag derfor tre stasjoner og introduser nye bokstaver og lyder, smaksopplevelser og begreper på hver stasjon for barna. Bruk begrepene i naturlige situasjoner i løpet av dagen også, og legg på den måten til rette for den gode samtalen som utdyper forståelsen ytterligere.

Denne uken får barna erfare

- Et mangfold av smaksopplevelser, jf. Kunst, kultur og kreativitet
- Lettlest Maxibok om Mangfold, jf. Språk, kommunikasjon og tekst
- Lære bokstavene/lydene S, I, T, R, O, N jf. Språk, kommunikasjon og tekst
- Skrivning, jf. Språk, kommunikasjon og tekst
- Åle, rulle, fly, jf. Kropp, bevegelse, helse
- Sanglek, jf. Kunst, kultur og kreativitet / Kropp, bevegelse, helse

Eksempel på Bravo-runde

Stasjoner 1. dag

- 1 Sanglek om mangfold og demokrati**
Stå i ring og hold hverandre i hendene.
Melodi: Hode, skulder, kne og tå.

*Vi er venner store, små, store, små.
Vi kan klappe, snu oss rundt og gå.
Våre stemmer hører voksne på,
når vi synger ut så høyt som nå.*

(Bruk gjerne rytmeinstrumentet dere har laget. Se eget sangark og mal for rytmeinstrument.)

Rull videre til neste stasjon.

- 2 Smak på noe surt**
Klipp ut bildet av sitronen og ordet surt. Vis barna og si: "Dette er en sitron. Her står det surt." Nå skal dere få smake på noe surt. Ta fram en ekte sitron, skjær den opp og lag bittesmå smakebiter til barna. Husk tørkepapir.

Fly videre til neste stasjon.

- 3 De små bokstavens lyd**
Klipp ut bokstavkortene og vis barna. Si: "Dette er de små bokstavens lyd: s, i, t, r, o, n". Gjør dette mens du viser en og en bokstav i hurtig tempo. Bla bakfra og bruk tydelig mimikk. Si lyden akkurat når barna ser bokstaven for å lage en sikker kobling mellom lyden og det de ser. Gjør det en gang til etter at dere har funnet noe annet rundt dere som også begynner på lyden s.

Ål videre tilbake til start. Gjennomfør to slike runder daglig. Det tar ca 10 minutter tilsammen.

Stasjoner 2. dag

- 1 De store bokstavens lyd**
Klipp ut bokstavkortene. Si: "Dette er de store bokstavens lyd: S, I, T, R, O, N". Gjør dette mens du viser en og en bokstav i hurtig tempo. Bla bakfra og bruk tydelig mimikk. Si lyden akkurat når barna ser bokstaven for å lage en sikker kobling mellom lyden og det de ser. Gjør det en gang til etter at dere har funnet noe annet som begynner på lyden O.

Rull videre til neste stasjon.

- 2 Maxiboka om Mangfold, nøkkelord**
Skriv ut boka og bind den inn slik det står beskrevet. Si: "Nå skal vi lære nøkkelordene i boka om Mangfold". Vis nøkkelordene i boka i hurtig tempo. Forklar et av ordene hver gang.

Fly videre til neste stasjon.

- 3 Sanglek om mangfold og demokrati**
Stå i ring og hold hverandre i hendene.
Melodi: Hode, skulder, kne og tå.
*Vi er venner store, små, store, små.
Vi kan klappe, snu oss rundt og gå.
Våre stemmer hører voksne på
Når vi synger ut så høyt som nå.*

Ål tilbake til start og ta en runde til.

Stasjoner 3. dag

1 Vi skriver sitron
 Repeter lydene til de små bokstavene. Legg bokstavene på gulvet i rekkefølge slik at det står **sitron**, i barnas leseretning. Si: "Nå står det sitron".

Rull videre til neste stasjon.

2 Vi smaker på noe salt
 Klipp ut bildet av mørpølsa og ordet salt og vis barna. Si: "Dette er en mørpølse. Her står det salt." Nå skal dere få smake på noe salt. Ta fram en pose med mørsnacks og lag bittesmå smakebiter til barna dersom de er eldre enn seks mnd. Husk tørkepapir.

Fly videre til neste stasjon.

3 Maxiboka om Mangfold, spørsmål faktasetninger
 Repeter nøkkelordene og les/vis faktasetningene om Mangfold og vis bildet tilslutt. Fortell hva du ser på bildet.

Ål tilbake til start og ta en runde til.

2 Maxiboka om Mangfold, spørsmål
 Samles hele boka om Mangfold. Samlesing betyr at barna ser teksten mens den voksne leser høyt. Vis bildet og bla over til siden med spørsmålene. Still barna et spørsmål og se om de ønsker å svare. Dersom de nøler viser du på valgbrettet hva som er riktig svar (siden med svaralternativer). Gjør det samme med alle tre spørsmålene. Lottokortene kan klippes ut og lekes med sammen med bokstavkortene og smaskortene i løpet av uken. Boken er fra nå tilgjengelig for barna i en hylle på avdelingen.

Fly til neste stasjon.

3 Sanglek om mangfold og demokrati
 Stå i ring og hold hverandre i hendene.
 Melodi: Hode, skulder, kne og tå.
*Vi er venner store, små, store, små.
 Vi kan klappe, snu oss rundt og gå.
 Våre stemmer hører voksne på
 Når vi synger ut så høyt som nå.*

(Se eget sangark.)

Krabb tilbake til start og ta en runde til.

Stasjoner 4. dag

1 Smak på noe sterkt
 Klipp ut bildet av kanelstengene og vis ordet sterkt. Si: "Dette er kanel før det blir malt. Her står det sterkt. Nå skal dere få smake på noe som er litt sterkt." Dryss litt kanel på fingertuppen til barna og si at de som vil kan smake på det. Husk og vaske hendene først og tørk av etterpå.

Krabb videre til neste stasjon.

Ill.: Oddvar Almenning

Stasjoner 5. dag

1 Vi lager ord
 Ta i bruk de små bokstavene. Vis barna hvilke ord vi kan skrive med dem:
tor, rot, si, is, sot, ros, rosin, ti

Ål videre til neste stasjon.

2 Smak på noe surt, sterkt og salt
 Ta fram bildene av de tre ulike smakene. Si: "Nå skal vi smake på mangfoldet av smaker." Lag smaksprøver og la dem som ønsker få smake en gang til.

Fly videre til neste stasjon.

3 Maxiboka om Mangfold, spørsmål
 Samles hele boka om Grunnlovsjubileet. Vis bildet og bla over til siden med spørsmålene. Still barna et spørsmål og se om de ønsker å svare. Dersom de nøler viser du på valgbrettet hva som er riktig svar (siden med svaralternativer). Gjør det samme med alle tre spørsmålene. Lottokortene kan klippes ut og lekes med sammen med bokstavkortene i løpet av uken. Boken er fra nå tilgjengelig for barna i en hylle på avdelingen.

Rull tilbake til start og ta en runde til.

Klipp ut alle bokstavene

Lær de store bokstavenes navn og lyd og de små bokstavenes navn og lyd. Gå på Skattejakt etter noe som begynner på en bestemt lyd og opplev det dere finner med sansene.

T

t

R

r

O

o

N

n

*Vi er venner
store, små, store, små.*

(Stå i ring og strekk dere opp på 'store' og bøy dere sammen på 'små'.)

*Vi kan klappe,
snu oss rundt og gå.*

(Klapp to ganger, snurr en runde og ta hverandre i hendene og gå i ring.)

*Våre stemmer hører
voksne på.*

(Gå og syng.)

*Når vi synger ut
så høyt som nå.*

(Syng sterkere og sterkere!)

Klipp ut alle lottobrikkene

Smaksopplevelsene kan illustreres med bildene og ordene under.

Sitron smaker surt, pølse smaker salt og kanel smaker sterkt. Klipp ut og bruk kortene på stasjonene, spill deretter lotto eller memory ved andre anledninger utover dagen.

surt

surt

salt

salt

sterkt

sterkt

Rytmeinstrument

Det blir enda mer festlig å øve inn sangleken om barna får lage sitt eget rytme-instrument. Vi har laget en mal som passer rundt en dorull. La barna velge om de vil farge og dekorere selv, eller om de har lyst å klippe ut og lime på et farget ark. Fyll dorullen med røde linser eller annet du anser trygt for aldersgruppen og som lager en fin lyd. Teip godt i begge ender før dere limer på pynten.

Ta på lim her.

Ta på lim her.